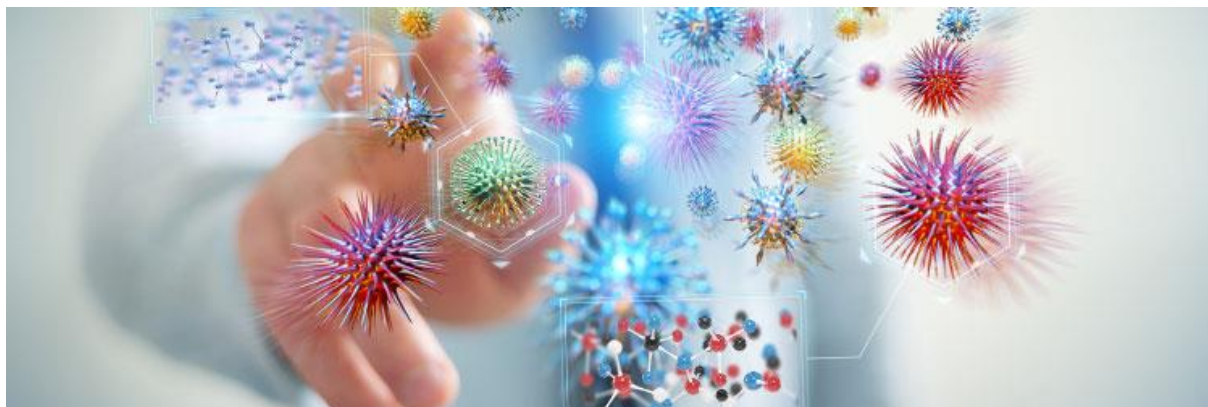

MATERIAŁ INFORMACYJNY

opracowano z pomocą lek. med. Eryka Matuszkiewicza - specjalisty w zakresie chorób wewnętrznych, pracownika Oddziału Toksykologii Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu, asystenta Zakładu Medycyny Ratunkowej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Warszawa 2021

Choroby przenoszone drogą płciową: skąd się biorą?

Jak jest definicja choroby przenoszonej drogą płciową?

Definicja zawarta jest już w samej jej nazwie - to grupa chorób, którymi możemy zrazić się w trakcie stosunku płciowego (dopochwowego lub doodbytniczego, zdecydowanie rzadziej oralnego). Źródłem zakażenia może być osoba chora, czyli taka, która sama ma objawy lub nosiciel czy osoba, u której objawy choroby nie występują, ale w jej organizmie bytuje określony mikroorganizm.

Czym możemy się zakazić?

Jest kilka grup czynników chorobotwórczych, a do najczęstszych należą:

1. **Choroby wirusowe**, np. wirus zapalenia wątroby B lub C, wirus HIV, ludzki wirus brodawczaka (HPV ponad 100 typów), wirus opryszczki typu 2 (HSV-2).
2. **Choroby bakteryjne**: kiła, rzeżączka, chlamydia.

Co wywołuje zakażenia?

Najczęściej jest to krew, sperma lub wydzielina z pochwy – kontakt ze śluzówką odbytu lub pochwy jest najczęstszą drogą transmisji zakażenia. Ślina jest materiałem mało zakaźnym, co nie oznacza, że całkowicie bezpiecznym.

Co sprzyja zakażeniu?

Odbywanie stosunków bez zabezpieczenia prezerwatywą, częsta zmiana partnerów. Dla HIV, ale także WZW-B i WZW-C podawanie narkotyków drogą wstrzyknięć dożylnych.

Jakie są objawy zakażenia?

Często zakażenia przebiegają z długim okresem bezobjawowym, np. zakażenia wirusem zapalenia wątroby B lub C albo kiłą i wtedy do wykrycia choroby dochodzi przypadkowo podczas rutynowych badań (są to tzw. zakażenia bezobjawowe).

Inne objawy:

HIV: stan podgorączkowy, bóle mięśniowo-stawowe, bóle głowy, bóle gardła, powiększenie węzłów chłonnych – pojawiają się od 1 do 8 tygodni po zakażeniu.

HPV: w miejscu wniknięcia wirusa (najczęściej okolica odbytu, pochwy) pojawiają się niebolesne wyrośla nazywane kłykciami. UWAGA: wirusy HPV mogą przebywać także w gardle.

HSV-2 (także **HSV-1**): pęcherzyki (często przeźroczyste) z wydzieliną w okolicy narządów płciowych z towarzyszącą gorączką, bólem głowy i mięśni.

Kiła: w miejscu wniknięcia krętka kiły pojawia się rana (owrzodzenie).

Rzeżączka: lekko żółtawa wydzielina z cewki moczowej, ból podczas oddawania moczu.

Chlamydia: u kobiet – bolesne upławy i ból podczas oddawania moczu, zapalenie przydatków; u mężczyzn – wydzielina z cewki moczowej, swędzenie i pieczenie podczas oddawania moczu, zapalenia najądrza; u obu płci zapalenie odbytnicy po seksie analnym.

Leczenie:

Zakażenia bezobjawowe: obserwacja i okresowa kontrola lekarska

Objawowi pacjenci:

- ✚ - WZW-B i WZW-C: istniejące schematy leczenia wymagają okresowego pobytu w szpitalu
- ✚ - HIV: jest kilka schematów leczenia ambulatoryjnego, ale wymagają one bardzo dużej systematyczności od pacjenta
- ✚ - HPV: podofilotoksyna do stosowania miejscowego lub usuwanie laserowe przy dużych zmianach skórnych
- ✚ - HSV-1 i HSV-2: leki przeciwwirusowe w tabletkach, np. acyklowir
- ✚ - kiła: antybiotyki z zastosowaniem penicyliny i/lub doksycykliny
- ✚ - rzeżączka: antybiotyki: ceftriakson + azytromycyna
- ✚ - chlamydia: antybiotyki, np. tetracyklina, doksycyklina lub azytromycyna

UWAGA:

W zakażeniach wirusowych: z fazy ostrej możemy przejść do fazy przewlekłej, czyli po pozbyciu się objawów zakażenia stajemy się nosicielami wirusa do końca życia.

Wirusy zakażenia wątroby (oba typy), HPV i HIV są także wirusami onkogennymi, czyli mogą wywoływać nowotwory odpowiednio wątroby oraz narządów płciowych, odbytu, gardła, krtani, a nawet przełyku i płuc, jak również chłoniaki i mięsaki.

**Jeśli zauważysz jakiegokolwiek niepokojące objawy
nie odwlekaj kontaktu z lekarzem.**

**Jeśli miałeś/miałaś ryzykowny kontakt
zgłoś się jak najszybciej do lekarza.**